Monitor sociaal domein Westervoort

3e rapportage 2025

Inleiding

Voor de zomer is aan u de eerste versie van de nieuwe opzet van de monitor gepresenteerd. We zijn de monitor nog verder aan het ontwikkelen en doen dat op basis van twee benaderingen:

1. Bottom-up: Er is al veel data beschikbaar, dus kunnen we vanuit de data komen tot een zinvolle invulling.
2. Top-down: En we willen op basis van de vastgestelde strategische notitie Sociaal domein 2024-2040 vanuit de te bereiken resultaten, komen tot kpi's en die ook opnemen in de nieuwe monitor. In dit traject wordt u als raad vanzelfsprekend betrokken. Een plan van aanpak is in de maak.

Deze monitor laat zien waar 1Stroom mee bezig is en wat de resultaten over het derde kwartaal van 2025 zijn. Naast algemene demografische gegevens worden aan de hand van de vijf beleidslijnen uit de uitvoeringsagenda de (financiële) ontwikkelingen zichtbaar gemaakt. Daarnaast zijn op enkele onderdelen ook prognoses gemaakt voor de komende jaren. Deze resultaten en ontwikkelingen worden geduid met een tekstuele analyse. Om inzicht te krijgen in waar 1Stroom staat in vergelijking met andere gemeenten zijn waar mogelijk ook regionale en landelijke cijfers opgenomen.

Ontwikkelpunten
Deze monitor voor het sociaal domein is onderdeel van de bredere doelstelling om data gedreven werken binnen 1Stroom te implementeren en is in ontwikkeling. In de blauwe tekstvakken in deze monitor worden ontwikkelpunten van deze monitor toegelicht. De ontwikkelpunten worden gerealiseerd en zo mogelijk al opgenomen in de volgende monitor SD. Sinds de vorige versie van de monitor zijn er 2 van de 6 ontwikkelpunten gerealiseerd.

1. Demografische ontwikkelingen

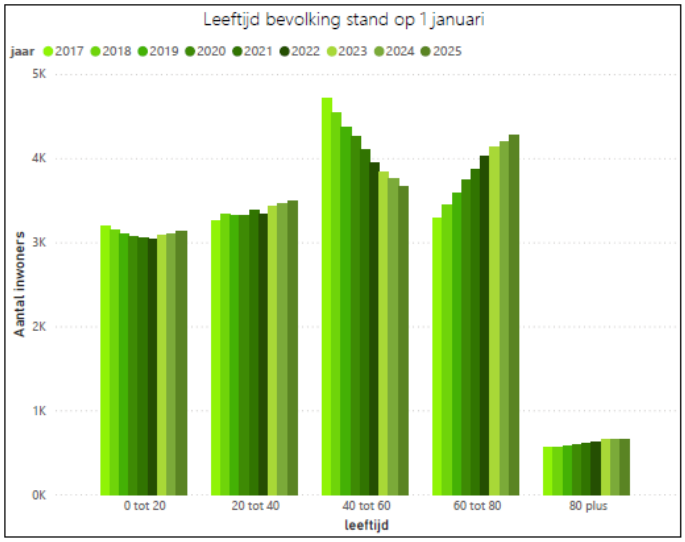

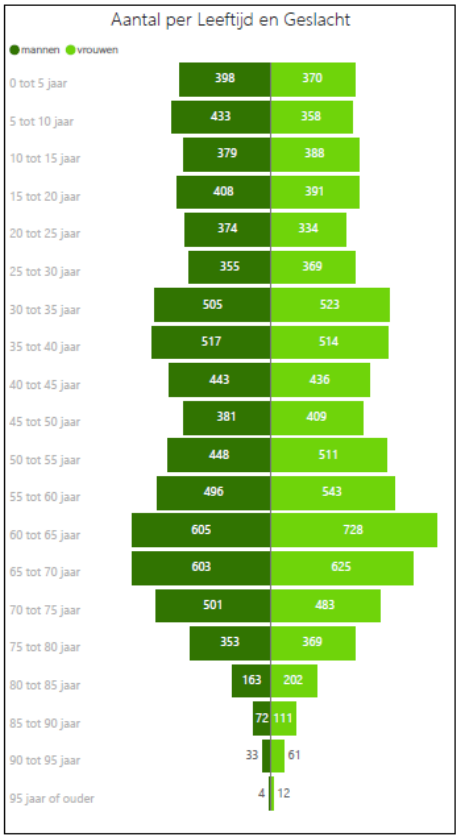

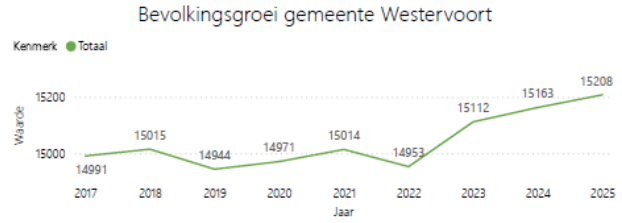

Op 1 januari 2025 had Westervoort 15.208 inwoners. Het aantal inwoners is afgelopen jaren gestegen.

In de grafiek met een overzicht van de leeftijdsverdeling van de jaren 2017 t/m 2025 zien we dat het aandeel van inwoners met een leeftijd van 40 tot 60 jaar flink gedaald is en het aandeel van 60 – 80 jaar juist is gestegen. Het aantal van 0 – 20 jaar en het aantal van 20 – 40 jaar stijgt licht vanaf 2023. Maar tevens is er groei in de leeftijd 80 plus.

Ontwikkelpunten (01)
Dit hoofdstuk heeft als doel om inzicht te bieden in maatschappelijke ontwikkelingen en trends. De inhoud moet nog nader bepaald worden, een optie is om de algemene gegevens te splitsen per dorp en wijk.

Verder kunnen we meer dan alleen demografische ontwikkelingen opnemen, zoals de volgende onderwerpen:

- *Demografisch: bevolkingsopbouw, huishoudsamenstelling, bevolkingsontwikkeling (groei /krimp, migratie), nieuwkomers, statushouders.*
- *Sociaal: (tekort aan) passend woningaanbod, huur/koop/sociale woningbouw, eenzaamheidsrisico, vrijwilligers (naar leeftijd), mantelzorgers (naar leeftijd), mate van burenhulp verlenen, profielen op gebied van eigen regie.*
- *Economisch: werkgelegenheid, werklozen, werkenden, uitkeringen, inkomen, armoederisico, kinderen in armoede, opleidingsniveau, SES scores, (tekort aan), voortijdig schoolverlaters, thuiszitters (ipv schoolgaand).*
- *Gezondheid: gezondheidsprofiel (fysiek en mentaal) per leeftijd, mensen in intramurale zorg (per leeftijd en ziekte), mensen met extramurale zorg en welzijnsondersteuning.*
- *Technologisch: hoeveelheid ondersteuning via technologie, digitale aanvragen.*

Om definitief te bepalen welke gegevens in dit hoofdstuk worden opgenomen moet nog helder gemaakt worden op welke informatie gestuurd moet worden. Het bepalen van deze sturingsinformatie is een ontwikkelpunt.

1.1 Wachttijden

Wmo afhandeling aanvragen, meldingen en verlengingen

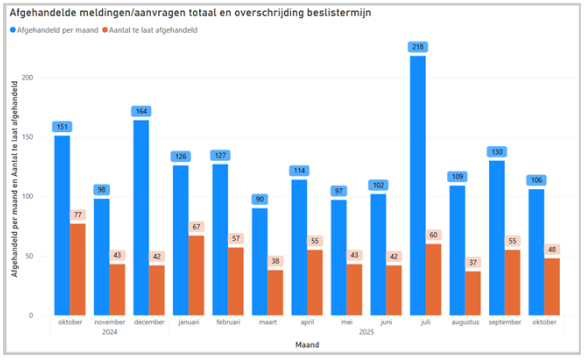

Jeugd afhandeling aanvragen, meldingen en verlengingen

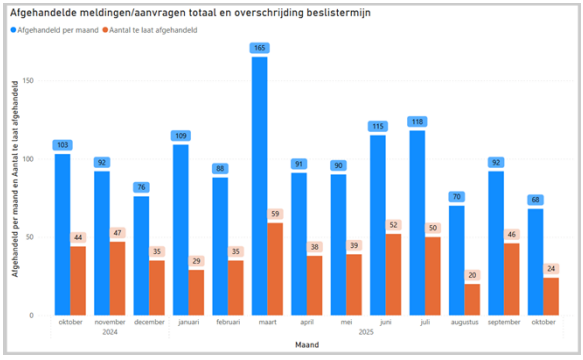

Bijzondere bijstand/minimaregeling afhandeling aanvragen

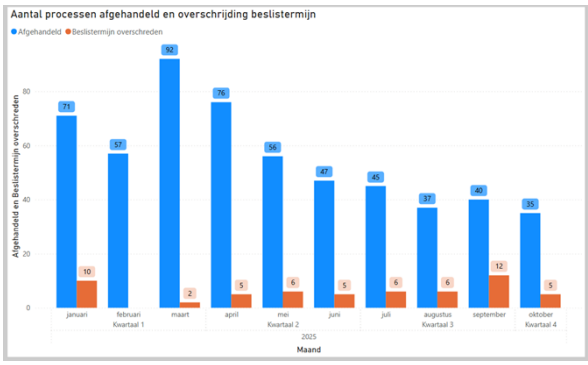

Inburgering afhandeling processen

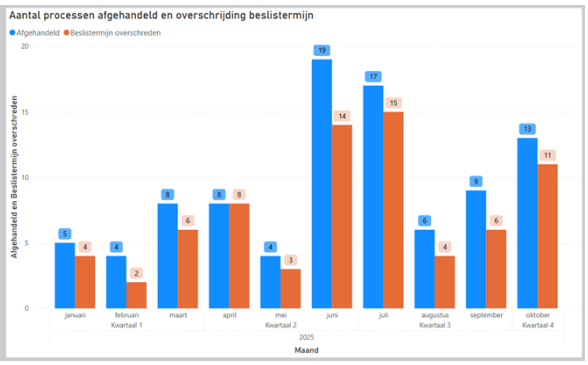

De verwachting is dat met de extra inzet op de wachtlijsten voor de Wmo en Jeugd aan het einde van het jaar de wachtlijsten weggewerkt zijn. Bij bijzondere bijstand zijn de wachtlijsten erg klein en is er eigenlijk niet noemenswaardig sprake van achterstand. Bij inburgering kampen we nog met grote achterstanden.

2. Vitaal deelnemen (lijn 1)

Deze lijn betreft de ondersteuning die geboden wordt aan volwassen inwoners om energiek en volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving. Wettelijke kaders: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Wet publieke gezondheid (Wpg), Wet langdurige zorg (Wlz), Woningwet.

2.1 Financiële stand van zaken maatwerkvoorzieningen Wmo 2025

Hieronder ziet u de financiële prognose voor het jaar 2025 voor de uitgaven voor de maatwerkvoorzieningen huishoudelijke ondersteuning/(groeps-)begeleiding en activerend werk. Deze prognose is gebaseerd op de afgegeven beschikkingen en de ingediende facturen.

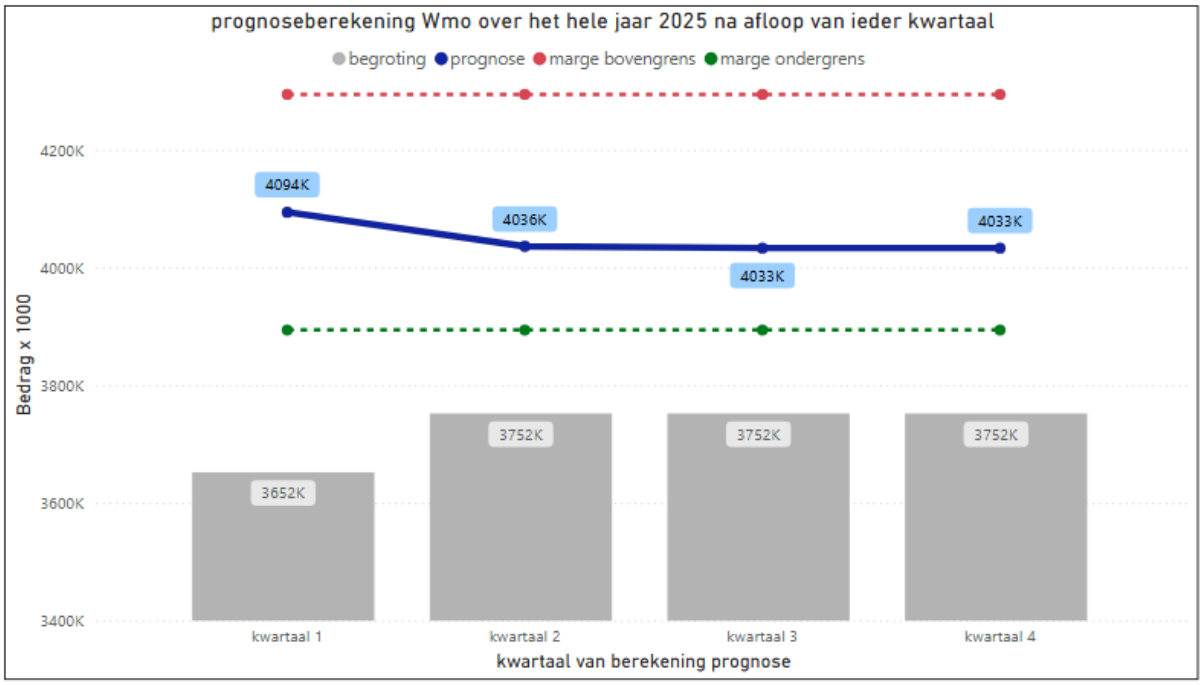

Toelichting afbeelding: na afloop van ieder kwartaal wordt de prognose van de uitgaven over het hele jaar opnieuw berekend. De prognose wordt dus ieder kwartaal bijgesteld. De maximale mogelijke afwijkingen t.o.v. het 1e kwartaal worden weergegeven met een marge bovengrens en een marge ondergrens. Deze grenswaardes zijn gebaseerd op ervaringen uit voorgaande jaren.
De prognose wordt vergeleken met de begroting. Het bedrag van de begroting bestaat uit de primaire begroting (= bedrag begin van het jaar) plus de wijzigingen van de voorjaarsnota, najaarsnota en de circulaires.

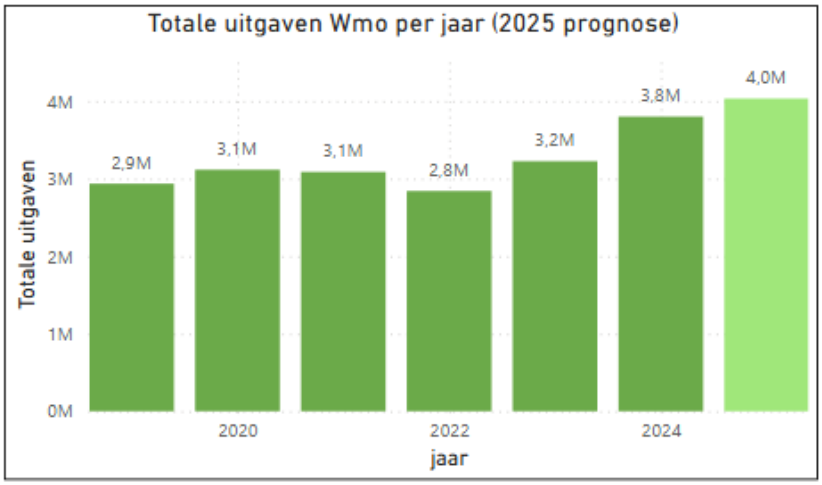

De uitgaven komen ongeveer € 280.000 hoger uit dan begroot. Het verschil in uitgaven met vorig jaar is € 232.000 hoger. Dit verschil wordt grotendeels veroorzaakt door de tariefstijgingen. Daarnaast is er een stijging van cliënten met specialistische begeleiding. Bij de voorjaarsnota 2025 is een bedrag bijgeraamd vanwege de tariefstijging.

De algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning is halverwege 2024 beëindigd. Aflopende indicaties worden op verzoek van inwoners opnieuw geïndiceerd (binnen een maatwerkvoorziening).

2.2 Aantal cliënten Wmo

Hieronder ziet u grafieken met aantal gebruikers per half jaar van de voorziening Huishoudelijke ondersteuning of van de voorziening Ondersteuning Thuis (dit betreft begeleiding en/of dagbesteding). De grafieken laat het aantal zien per 1000 inwoners.

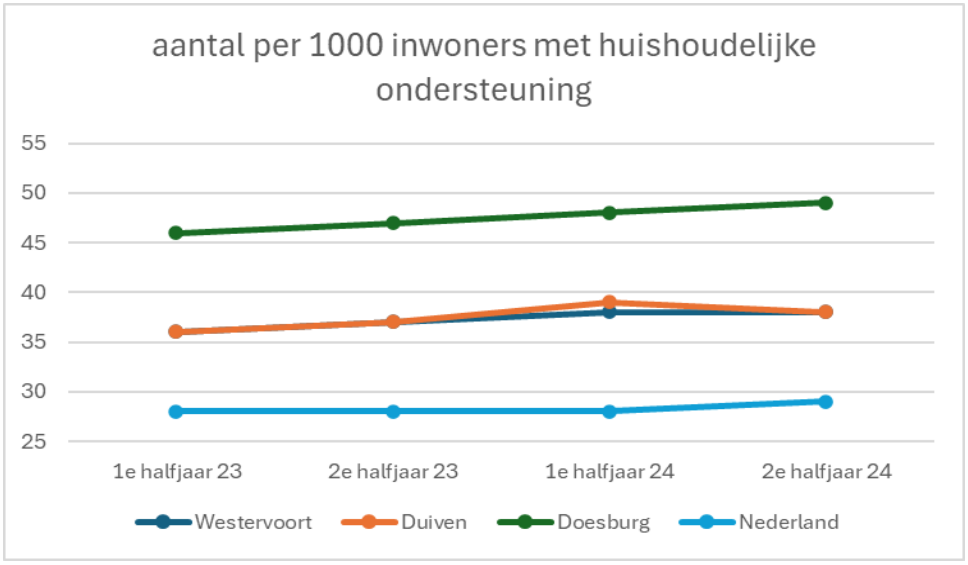

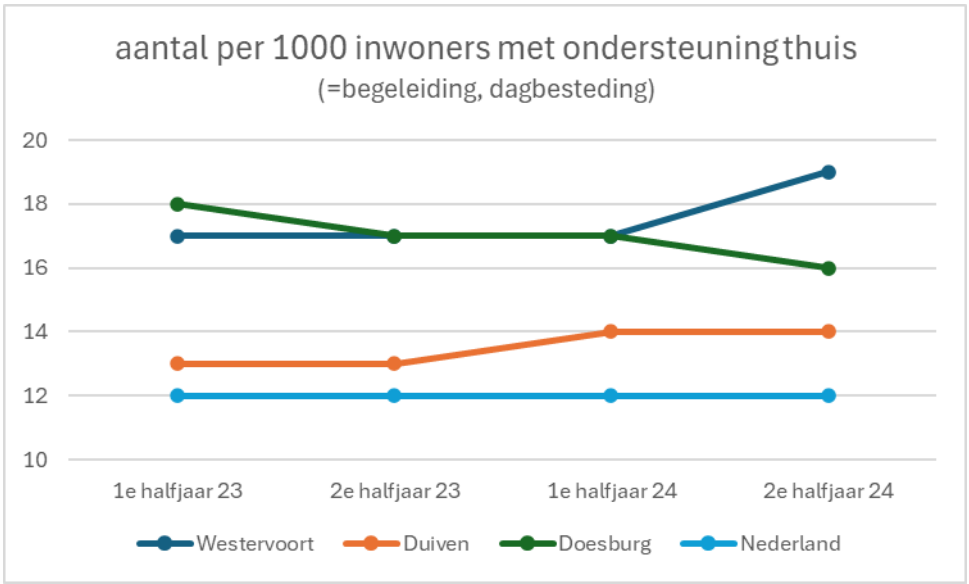

Bron: Waarstaatjegemeente.nl (van gemeente Zevenaar zijn geen gegevens beschikbaar)

2.3 Voorspelling Wmo

In onderstaande grafiek staat de voorspelling van het aantal toekomstige gebruikers van een Wmo-voorziening in Westervoort t.o.v. het jaar 2023. Dit in vergelijking met heel Nederland volgens het landelijke Wmo-voorspelmodel. Dit model maakt voor de voorspelling o.a. gebruik van de Wmo-gegevens die de gemeente Westervoort aanlevert sinds 2023 voor de Gemeentelijke monitor sociaal domein, de sociaal economische status (SES), aantal GGZ-zorggebruikers, nabijheid voorzieningen en prognose bevolkingsontwikkeling.

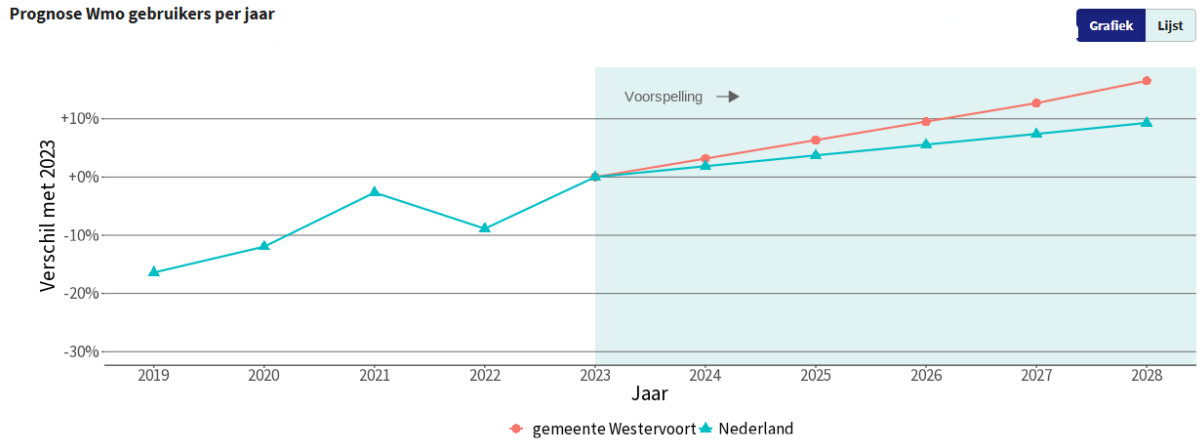

Bron: Wmovoorspelmodel.vng.nl

Bovenstaande grafiek laat zien dat het aantal Wmo gebruikers in Nederland van 2019 tot en met 2023 is toegenomen, zo waren er in 2019 17% minder Wmo gebruikers dan in 2023. Daarnaast laat deze grafiek ook de prognoses van het aantal Wmo gebruikers zien tot en met 2028. Zo is te zien dat het de verwachting is dat het aantal Wmo gebruikers in Nederland in 2028 met 10% is gestegen ten opzichte van 2023, in Westervoort wordt een sterkere stijging verwacht van 16%.

2.4 Taalhuis

Jaarlijks faciliteert de regio Midden-Gelderland (Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar) trajecten basisvaardigheden voor haar volwassen inwoners met als doel, dat zij een betere plek in de samenleving krijgen. Deze trajecten dragen bij aan één van de doelen van het ‘Programma Volwasseneneducatie & aanpak laaggeletterdheid regio Midden Gelderland 2021 - 2024’ namelijk het faciliteren van leertrajecten voor volwassenen om hun basisvaardigheden te versterken. Deze rapportage beschrijft de impact van de trajecten basisvaardigheden uit 2024 – 2025 voor de samenleving in de regio Midden-Gelderland. De scores zijn gebaseerd op de ervaringen van deelnemers zelf. Zo ervaart 67,7% van de deelnemers in 2024 en 2025 een toename in inclusie op het gebied van nationale taalvaardigheden. Iets minder dan de helft van de deelnemers (42,1%) ervaart een toename in inclusie op het gebied van digitale vaardigheden.

Tabel 1: Percentage deelnemers met betrekking tot toename mate van sociale inclusie in Midden-Gelderland in 2021 en 2022

Aantal deelnemers met toename sociale inclusie per variabele van sociale inclusie in % ↓	Trajecten Midden-Gelderland 2024 en 2025	Trajecten Midden-Gelderland 2023 en 2024	Trajecten Midden-Gelderland 2022 en 2023	Trajecten Midden-Gelderland 2021 en 2022	Trajecten Midden-Gelderland 2019
Sociale inclusie					
Nationale Taalvaardigheden	67.7	72.0	79.7	68.9	68.9
Digitale Vaardigheden	42.1	54.3	Niet gemeten in 2022- 2023	48.2	46.6
Assertiviteit	58.9	56.8	Niet gemeten in 2022- 2023	54.4	51.8
Financiële vaardigheden	57.9	Niet gemeten in 2023 - 2024	Niet gemeten in 2022 - 2023	50.9	Niet gemeten in 2019
Ontmoeten & ondernemen	60.3	55.9	68.8	66.3	55.3
Natuur- en sportactiviteiten	66.7	58.1	59.4	56.2	51.3
Ouderbetrokkenheid					
Opvoeding & gedrag	47.8	37.1	Niet gemeten in 2022- 2023	Niet gemeten in 2021- 2022	Niet gemeten in 2019
Kindcontact	39.1	41.4	Niet gemeten in 2022- 2023	Niet gemeten in 2021- 2022	Niet gemeten in 2019
Arbeidsmarktpositie					
Betaalde baan	18.5	23.5	Niet gemeten in 2022- 2023	20.0	21.4
Vrijwilligerswerk	28.6	29.6		31.9	25.7
Stage	7.7	14.8		16.3	17.2
Op zoek naar baan	28.0	22.2		21.3	31.5
Betaalde baan met begeleiding	22.6	22.2		20.8	23.0

2.5 Tekstuele toelichting lijn 1 Vitaal deelnemen

Wat zijn de successen?
Samen met de gemeente Duiven en Zevenaar zijn in 2024 de trapliften aanbesteed. Vanaf april 2025 is de nieuwe overeenkomst ingegaan. Hierdoor zijn de inwoners verzekerd van een kwalitatief goede traplift en zijn de kosten voor de gemeente lager dan voorheen.

Medio 2024 is het project herijking subsidiebeleid gestart. Met de gemeenteraad en de subsidieontvangers is een zorgvuldig proces doorlopen en onlangs (half april) is het nieuwe subsidiebeleidskader vastgesteld door de gemeenteraad.

Het netwerk DOEN! Westervoort heeft het plan “Vitaal ouder worden” opgesteld. In mei was de aftrap met maatschappelijke partners tijdens een drukbezochte bijeenkomst. In het najaar zijn twee vervolgsessies geweest.

Wat zijn de uitdagingen?
We verwachten dat door de vergrijzing een grote vraag ontstaat naar Wmo-voorzieningen zoals scootmobielen. Daarnaast stijgen de kosten door de inflatie en loonkostenstijgingen. Het is een uitdaging om de kosten te dekken zonder de kwaliteit van de ondersteuning te verminderen.

Op dit moment zijn er nog niet voldoende levensloopbestendige woningen om de toekomstige vergrijzing op te vangen. Dit kan tot gevolg hebben dat er meer woningen worden aangepast (o.a. traplift). Met ondersteuning van de verhuiscoach/ doorstroomcoach stimuleren we inwoners om vroegtijdig na te denken over toekomstige woonbehoefte als de gezondheid afneemt.

Door de loonkostenstijgingen vragen professionele maatschappelijke partners om een hogere subsidie, waar we in 2025 vanwege lopende afspraken nog aan moeten voldoen.

Voor de realisatie van een sterke lokale toegang, is inzicht nodig in de sociale basis. Capaciteit om een actueel overzicht (sociale kaart) op te stellen en borgen, ontbreekt echter nog.

Wat gaan we het komende half jaar doen?
Vanwege brandgevaar en het blokkeren van vluchtwegen, mogen scootmobielen niet meer op galerijen worden geparkeerd. De hulpmiddelen moeten in de woning of op een veilige plek worden gestald. In de woning is vaak geen ruimte en veilige plekken zijn er te weinig voor alle scootmobielen. We zijn ons aan het oriënteren of het delen van scootmobielen een onderdeel is van de oplossing van het probleem. Gebruikers van een individuele scootmobiel zullen deze dan in de toekomst moeten delen met anderen. Een uitzondering hierop zijn de specifiek aangepaste scootmobielen.

Nu het kader is vastgesteld, wordt gewerkt aan het herijken van de subsidieregelingen. Dit zal ertoe leiden dat subsidies nog beter aansluiten op de gemeentelijke doelen en allen rechtmatig zijn.

We onderzoeken samen met partners op welke manier de sociale basis in Westervoort nog integraler (sociaal domein, cultuur en sport) kan samenwerken en een bijeenkomst hierover wordt voorbereid. In oktober is de startbijeenkomst van de sociale basis van beide gemeentes. Naast kennismaking staat uitwisseling van wensen en ideeën centraal, om zo de samenwerking te versterken.

In samenwerking met de gemeenten Duiven en Zevenaar en met Hoi Services als uitvoerende partij, zijn wij voornemens om te starten met een **pilot voor een was- en strijkservice**. Deze pilot richt zich op inwoners die ondersteuning nodig hebben bij de wasverzorging, die nu nog wordt geboden vanuit de huishoudelijke ondersteuning.
De pilot beoogt niet alleen praktische ondersteuning te bieden, maar draagt ook bij aan belangrijke maatschappelijke doelen:

1. **Verlichting van druk op huishoudelijke ondersteuning**
   In een arbeidsmarkt die steeds krapper wordt, biedt een centrale was- en strijkservice een efficiënt alternatief.
2. **Sociale winst en inclusie**
   Door samen te werken met Hoi Services, die inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt mogelijk maakt, draagt de pilot bij aan maatschappelijke participatie en inclusie.

3. Gezond en veilig opgroeien (lijn 2)

Deze lijn beslaat de ondersteuning die aan alle gezinnen, kinderen en jongeren geboden wordt om veilig en gezond op te groeien. Wettelijke kaders van deze lijn: Jeugdwet, Wet Passend Onderwijs, Leerplichtwet, Wet publieke gezondheid (Wpg).

3.1 Financiële stand van zaken maatwerkvoorzieningen jeugd 2025:

Hieronder ziet u de financiële prognose voor het jaar 2025 voor de uitgaven voor de maatwerkvoorzieningen Jeugd. Deze prognose is gebaseerd op de afgegeven beschikkingen en de ingediende facturen.

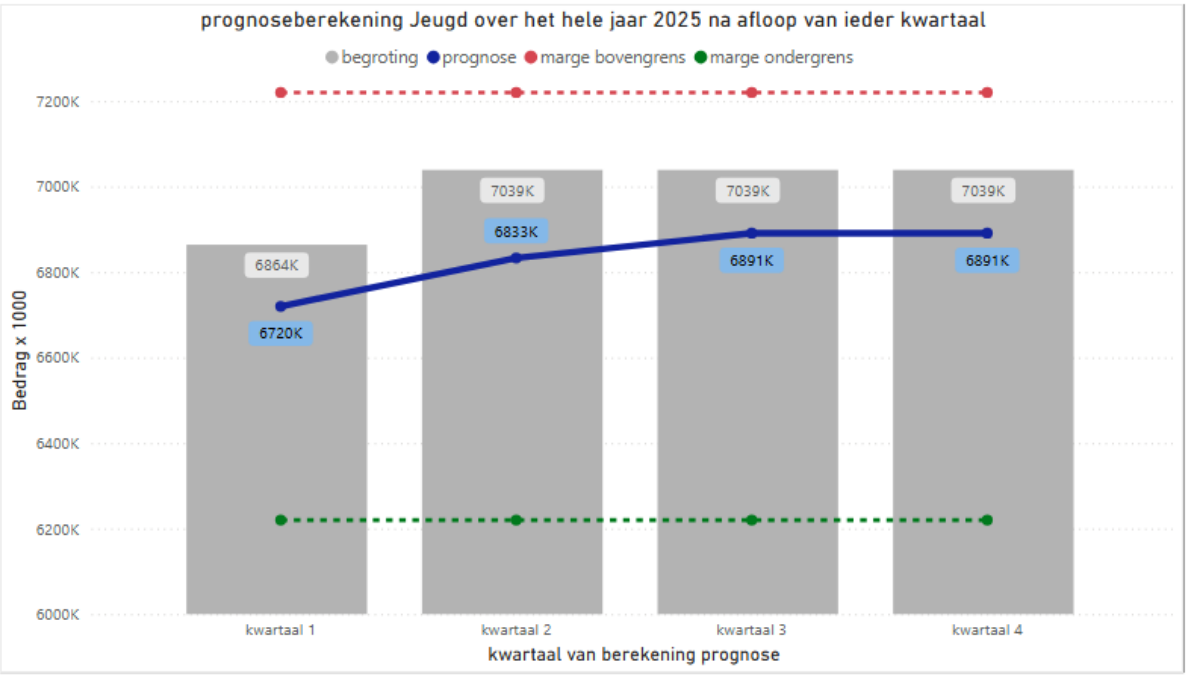

Toelichting afbeelding: na afloop van ieder kwartaal wordt de prognose van de uitgaven over het hele jaar opnieuw berekend. De prognose wordt dus ieder kwartaal bijgesteld. De maximale mogelijke afwijkingen t.o.v. het 1e kwartaal worden weergegeven met een marge bovengrens en een marge ondergrens. Deze grenswaardes zijn gebaseerd op ervaringen uit voorgaande jaren.
De prognose wordt vergeleken met de begroting. Het bedrag van de begroting bestaat uit de primaire begroting (= bedrag begin van het jaar) plus de wijzigingen van de voorjaarsnota, najaarsnota en de circulaires.

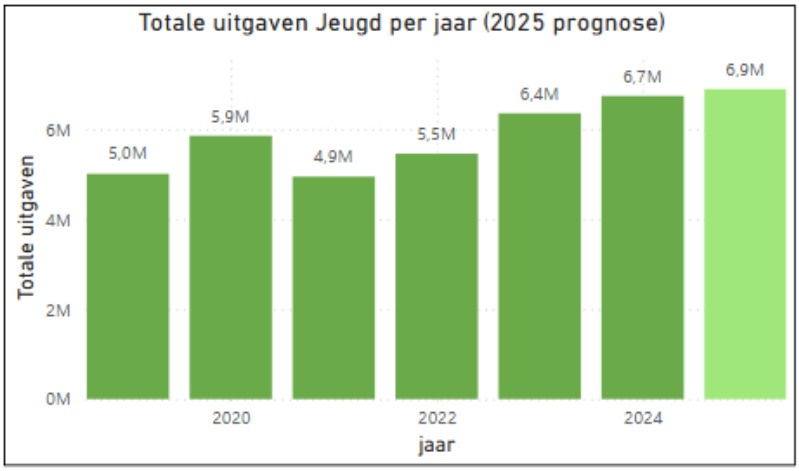

In de huidige prognose zijn de uitgaven voor maatwerkvoorzieningen jeugd € 148.000 lager dan begroot. De totale uitgaven in 2025 zijn € 152.000 hoger dan de uitgaven in 2024.

De stijging in uitgaven t.o.v. 2024 wordt veroorzaakt door de tariefstijging. En omdat er momenteel minder (zware) verblijfsvoorzieningen zijn geïndiceerd, valt de stijging niet hoger uit. De prognose kan gedurende het jaar nog veranderen, als er toch (zware) verblijfsvoorzieningen ingezet worden.

3.2 Aantal cliënten Jeugdwet

Hieronder ziet u een grafiek met het aantal jongeren die jeugdhulp heeft gehad per half jaar. De grafiek laat het aantal zien als % van het totaal aantal jongeren jonger dan 18 jaar in de gemeente. Het gaat om hulp zoals bedoeld in de Jeugdwet en in natura is geleverd door de zorgaanbieder. Denk bijvoorbeeld aan dyslexiebehandeling en individuele begeleiding.

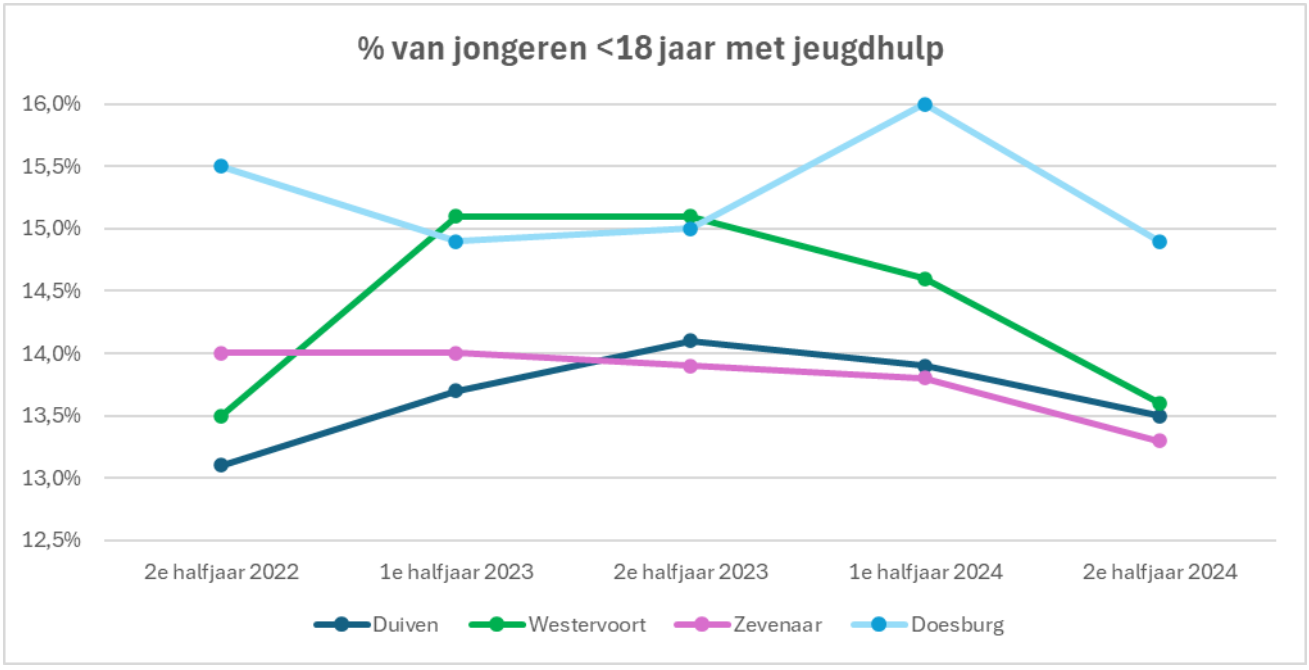

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

3.3 Voorspelling jeugd

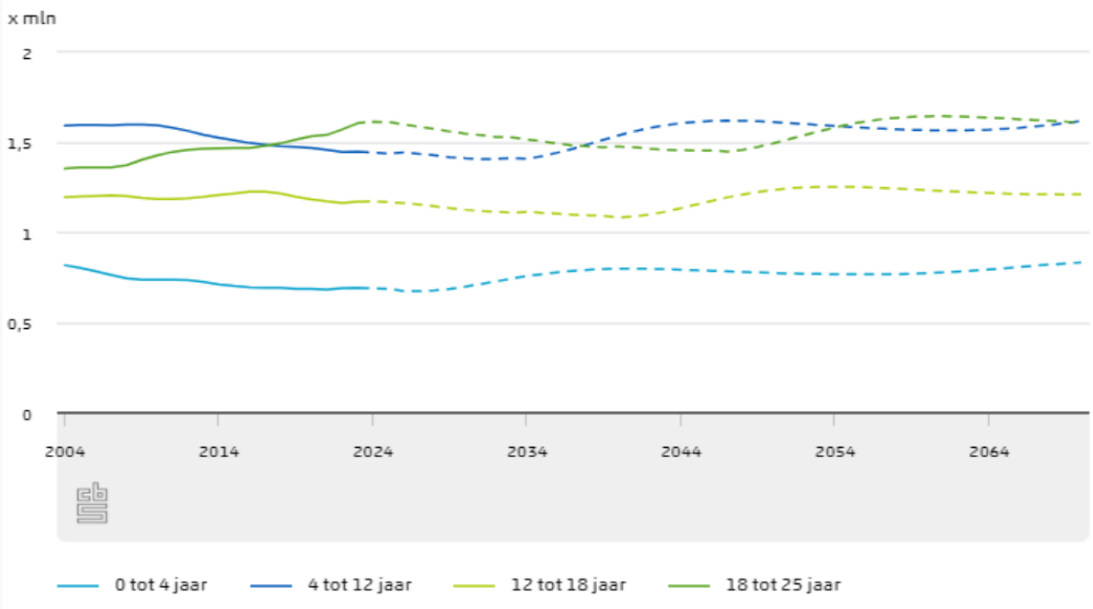

Bron: Jaarrapport jeugdmonitor 2024

Volgens de recentste prognose van het CBS zal het aantal jongeren de komende jaren dalen tot een kleine 4,8 miljoen in 2031. De grotere generatie kinderen van voor of rond 2000 passeert de 24 jaar en stroomt uit. Daarna wordt een stijging verwacht tot 5,2 miljoen jongeren in 2055, omdat vanaf dan het aantal kinderen dat jaarlijks geboren wordt naar verwachting weer toeneemt (de kinderen van de grotere generaties van rond 2000).

3.4 Onderwijs: thuiszitters

Thuiszitters	Aantal
Niet ingeschreven op een school	0
Wel ingeschreven op een school, maar een periode van ten minste 4 weken aaneengesloten thuis	5
Vrijgesteld van leerplicht door psychische en/of lichamelijke belemmeringen	3
Totaal aantal thuiszitters	**8**

Er zijn in schooljaar 2023-2024 **8 thuiszitters** bekend bij RBL (Regionaal Bureau Leerlingzaken) die woonachtig zijn in Westervoort. Een ‘thuiszitter’ is een leerling die staat ingeschreven op een school, maar een periode van ten minste 4 weken aaneengesloten thuis zit, of een leerling die niet staat ingeschreven op een school, of een leerling die is vrijgesteld van leerplicht door psychische en/of lichamelijke belemmeringen. In verband met een wijziging in de definitie sinds schooljaar 2023-2024 kan het aantal thuiszitters niet één op één worden vergeleken met eerdere schooljaren.

3.5 Tekstuele toelichting lijn 2 Gezond en veilig opgroeien

Wat zijn de successen?
We zijn voortdurend bezig om te zorgen dat er voldoende preventief aanbod is in de gemeente voor kinderen en hun ouders. Zo is maatschappelijk werk ondertussen structureel aanwezig op scholen om laagdrempelig mee te denken met leerkrachten en ouders. Op de kinderopvang pakt een jeugdverpleegkundige dit op. We zijn bovendien in aanmerking gekomen voor subsidie van het Rijk voor Maatschappelijke Diensttijd, waarmee we een mooi aanbod neer kunnen zetten op het gebied van mentale weerbaarheid voor jongeren. Regionaal is afgesproken dat we voor de toeleiding naar de zwaardere jeugdhulp gaan werken met de verklarende analyse.

Wat zijn de uitdagingen?
Een knelpunt is dat effecten van preventief aanbod vaak moeilijk te meten zijn, waardoor niet goed inzichtelijk is te maken wat preventief aanbod oplevert. Als we beter zouden weten wat preventief aanbod oplevert, zou het makkelijker zijn om de keuze te maken om geld en tijd in preventief aanbod te investeren. Het onderwijssysteem lijkt voor steeds groter deel van de jongerenproblemen te geven, we zien al langere tijd meer uitval dan gewenst (zie tabel bij paragraaf 3.7). De tegenmaatregelen helpen niet het verzuim of de schoolafwezigheid voldoende te bestrijden.
Als gevolg van de financiële onzekerheid van de gemeente is er enige terughoudendheid in het inzetten op nieuwe ontwikkelingen en het aangaan van (lange termijn) verplichtingen. Mogelijk wel waar nieuwe ontwikkelingen op korte termijn al renderen.

Wat gaan we het komende half jaar doen?
Het komend halfjaar gaan we bezig het opzetten van een sterke lokale toegang in het kader van de hervormingsagenda en het toekomstscenario. Hiernaast gaan we door met het uitrollen van Maatschappelijke Diensttijd, versterken we bestaande netwerken met onze partners en houden we ons bezig met het opzetten van de pilot Inclusieve Kinderopvang. We blijven de voor inwoners gratis oudercursus ‘grip op ouderschap’ aanbieden aan ouders ter ondersteuning van de opvoeding.

Regionaal wordt gestart met het opstellen van een visie op regionale samenwerking voor jeugdhulp.

4. Beschermd thuis (lijn 3)

Deze lijn omvat de ondersteuning die geboden wordt aan mensen met een psychische kwetsbaarheid en/of psychosociale problemen. Wettelijk kader van deze lijn: Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz), Wmo.

4.1 Gegevens beschermd thuis

Westervoort	2022	2023	2024
Aantal inwoners met een indicatie voor Beschermd wonen (Wmo) (Bron: Gemeentelijke administratie registratie Arnhem)		4	3
Aantal inwoners met een indicatie voor Wmo Ambulante begeleiding specialistisch 19-65 jaar (Bron: Gemeentelijke administratie)	159	174	202
Aantal inwoners dat gebruik maakt van zorgbemiddeling/bemoeizorg (Bron: Gemeentelijke administratie)	39	46	23
Aantal structurele deelnemers Connection		180	140
Aantal meldingen WVGGZ (Bron: VGGM)	2	1	0
Aantal crisismeldingen WVGGZ en Wet zorg en dwang (Bron: VGGM)	0	2	1

Aantal mensen met een indicatie beschermd wonen: dit is het aantal mensen met GGZ problematiek die beschermd wonen.

Aantal mensen met een indicatie voor begeleiding specialistisch: dit zegt iets over de inwoners van Westervoort die een vorm van specialistische begeleiding hebben in de thuis situatie. Deze mensen hebben ondersteuning en begeleiding nodig om het leven in de thuissituatie aan te kunnen. Denk aan ondersteunen bij het plannen en organiseren van de dag. Ondersteuning bij het omgaan met spanningen in de thuissituatie.

Aantal inwoners dat gebruik maakt van zorgbemiddeling/bemoeizorg: dit zijn mensen die in een zeer kwetsbare situatie verkeren: mensen met verward gedrag, mensen in vervuilde woningen, mensen die voor overlast zorgen, mensen met een dreigend woninguitzetting. En mensen die zorg mijden.

Aantal deelnemers van Connection: Herstel gemeenschap Connection richt zich op mensen met een psychische kwetsbaarheid: zij kunnen deelnemen aan laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden, dagactiviteiten en ze kunnen gebruik maken van laagdrempelige ondersteuning

Aantal meldingen WVGGZ (Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg): dit zijn meldingen die gedaan worden over inwoners bij wie een psychische stoornis leidt tot gedrag dat ernstig nadeel (gevaar) veroorzaakt voor henzelf of voor anderen. Op basis van deze melding wordt een onderzoek ingesteld of er hulp nodig is en dit onderzoek kan mogelijk leiden tot een verplichte opname.

Aantal crisismaatregelen: de crisismaatregel in de Wvggz is een beslissing van de burgemeester waarmee verplichte zorg toegepast kan worden. Dit is in een crisissituatie waarin snel ingegrepen moet worden vanwege onmiddellijk dreigend ernstig nadeel. Een crisismaatregel is maximaal drie werkdagen geldig.

4.2 Tekstuele toelichting lijn 3 Beschermd thuis

Wat zijn de successen?
De Liemerse pilot aanpak wachtlijsten GGZ(Geestelijke gezondheidszorg) wordt voortgezet met Spuk IZA gelden (Specifieke Uitkering Integraal Zorg Akkoord). Met deze gelden kunnen we het opgezette netwerk en onderlinge samenwerking tussen partners in van de pilot (GGnet, welzijnsstichtingen, huisartsen, Menzis zorgverzekeraar, de gemeenten Doesburg, Duiven, Montferland, Westervoort en Zevenaar) verder ontwikkelen, zodat inwoners met een GGZ vraag eerder ondersteund worden.

Wat zijn de uitdagingen?
De invoering van de decentralisatie beschermd wonen is wederom uitgesteld van 1 januari 2026 naar 1 januari 2027. Door de val van het Kabinet is de kans groot dat ook de datum van 1 januari 2027 niet gehaald gaat worden.

De hulpvraag wordt steeds zwaarder ook voor de herstelgemeenschap Connection. Er wordt nu een toegangsgesprek gevoerd waarin besproken wordt of nieuwe deelnemers geschikt zijn om te kunnen deelnemen aan de activiteiten van Connection.

Wat gaan we het komende half jaar doen?
In het kader van een sterke lokale toegang, wordt een project opgesteld waarin onderzocht wordt in hoeverre onze lokale toegang moet worden aangepast om aan de 5 basisfuncties te voldoen, zoals deze beschreven zijn in de hervormingsagenda. Waarbij we voor beschermd wonen aansluiting zoeken bij de regionale ontwikkelingen.

In het kader van de Liemerse pilot gaan we met de welzijnsstichtingen en GGNet en RIBW in de Liemers in overleg om oplossingen te vinden voor de steeds zwaarder wordende zorgvraag.

Mede op basis van het onderzoek van de inspectie zijn we intern bezig om de werkprocessen te verbeteren rondom het thema zorg en veiligheid.

Regionaal wordt gewerkt aan een spreidingsplan voor voorzieningen beschermd wonen. Er wordt een woonvisie opgesteld voor aandachtsgroepen in Duiven en Westervoort.

We werken mee aan een nieuwe regionale inkoopronde beschermd wonen.

5. Integratie en vluchtelingen (lijn 4)

Deze lijn betreft de ondersteuning die geboden wordt aan mensen die in onze gemeente integreren. Wettelijk kader van deze lijn: Wmo, Wet Inburgering en Spreidingswet.

5.1 Gegevens integratie en vluchtelingen

Op dit moment blijkt dat de gegevens die wij hebben over integratie en vluchtelingen niet accuraat is. Na het matchen van de gegevens over de plaatsingen tussen het Refugee Team en het COA, blijkt dat er diverse statushouders die in de eerste helft van het jaar gekoppeld waren aan gemeente Duiven, zijn geplaatst in gemeente Westervoort. Ze tellen daardoor onterecht mee voor de taakstelling in Duiven. Momenteel wordt uitgezocht of deze fout andersom ook is gemaakt en of dit ook is gebeurd in de tweede helft van het jaar. Ook wordt uitgezocht hoe deze fout voortaan voorkomen kan worden. Correcties zullen hierop nog worden toegepast door het COA in samenspraak met de gemeente. De correcte gegevens volgen zo snel mogelijk in deze monitor.

5.2 Tekstuele toelichting lijn 4

Wat zijn de successen?
De strategische koers is vastgesteld. De gemeenten hebben een integrale koers uitgezet waarin maatschappelijke begeleiding, inburgering en participatie structureel met elkaar zijn verbonden. Deze koers is breed gedragen en biedt houvast voor programmatische sturing. Per 2025 is het Refugee Team de aanbieder voor maatschappelijke begeleiding. Zij hebben in 2025 de aanbesteding met gemeente Duiven, Westervoort en Zevenaar gewonnen. Zij blijven daardoor komende jaren de maatschappelijke begeleiding uitvoeren voor gemeente Duiven en Westervoort en vanaf volgend jaar starten zij ook in Zevenaar. Hiermee is ten opzichte van voorgaande jaren een stap gezet naar meer maatwerk, flexibiliteit en samenwerking gericht op participatie, talentbenutting en wijkgericht werken.
Voor meer informatie over het Refugee team, zie https://refugeeteam.nl/

Verbondenheid met lokale partners. Er is een groeiend netwerk van betrokken partners, waaronder Santé Partners, de GGD, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Deze samenwerking biedt potentieel om sociale cohesie en participatie verder te versterken. Daarnaast wordt er ook met de gemeenten uit de regio samengewerkt omtrent taallessen en maatschappelijke begeleiding.

Wat zijn de uitdagingen?
Wisselende kwaliteit en uitval in het inburgeringsonderwijs. Er zijn signalen van lange wachttijden, onvoldoende begeleiding bij taalaanbieders en onvoldoende aansluiting op participatie- en werktrajecten. Dit belemmert de voortgang richting duurzame integratie.

De samenwerking met nieuwe partners (Refugee Team, Nederlands de Baas) rondom maatschappelijke begeleiding en taallessen zijn relatief nieuw. Daarbij hebben beide organisaties hebben te maken met grote overstappen van inburgeraars in één keer. Dit zorgt dat de afstemming met de gemeente en het terug rapporteren aan de gemeente nog aandacht vraagt.

Daarnaast is ook de personeelsformatie van de inburgeringsconsulenten beperkt. Hierdoor kunnen statushouders die gekoppeld zijn aan de gemeente, niet altijd ook alvast beginnen met taallessen voordat zij een woning toegewezen hebben gekregen. Er is immers gelijktijdig de opstart van

maatschappelijke begeleiding en taallessen nodig om het inburgeringstraject tot een succes te brengen. De inzet van een inburgeringsconsulent van de gemeente is daarbij noodzakelijk.

Wat gaan we het komende half jaar doen?
Het komende half jaar worden de voorbereidingen getroffen om de samenwerking met het Refugee Team voort te zetten en uit te breiden. Evaluatie van de samenwerking en vervolgacties horen daarbij. Daarnaast worden de taallessen van NL Training overgedragen aan een andere taalaanbieder en wordt de overdracht zo soepel mogelijk verzorgd. Er wordt in samenwerking met regiogemeenten gezocht naar meer eenduidigheid in de aanlevering en het format van voortgangsrapportages, zodat successen en werkpunten beter gemonitord kunnen worden.

6. Dagelijkse basis op orde (lijn 5)

Ondersteuning die geboden wordt aan inwoners om het dagelijks leven op orde te hebben of te krijgen. Wettelijk kader van deze lijn: Participatiewet, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Ontwikkelpunten (02)
Voor deze lijn worden nog financiële gegevens over de participatiewet toegevoegd. Verder moet nog nader bepaald worden welke gegevens voor deze lijn worden opgenomen.

6.2 Financiële stand van zaken Participatiewet

Toelichting grafiek LKS:
Ontwikkeling BUIG-volume (<100 = bestandsdaling; >100 = bestandstoename). Waar Nederland en soortgelijke organisaties groeien in aantallen klanten, daalt het bestand bij de RSD.
In onderstaande grafiek wordt de groei van het aantal inwoners dat middels loonkostensubsidie aan het werk is. Indien mogelijk is dit de opstap naar regulier betaald werk. Als dat niet binnen de mogelijkheden ligt wordt getracht de loonwaarde van de inwoner zoveel mogelijk te verhogen om de kansen binnen het beschutte werk te vergroten. De groei in Westervoort is nul. Dat betekent niet dat er niemand is gestart. Het aantal inwoners dat is uitgestroomd naar regulier werk is hier net zo groot als het aantal mensen dat is gestart. Het aantal potentiële deelnemers aan een traject met loonkostensubsidie daalt. We kijken samen met de RSD de Liemers op welke manier we de inzet op loonkostensubsidie kunnen vergroten.

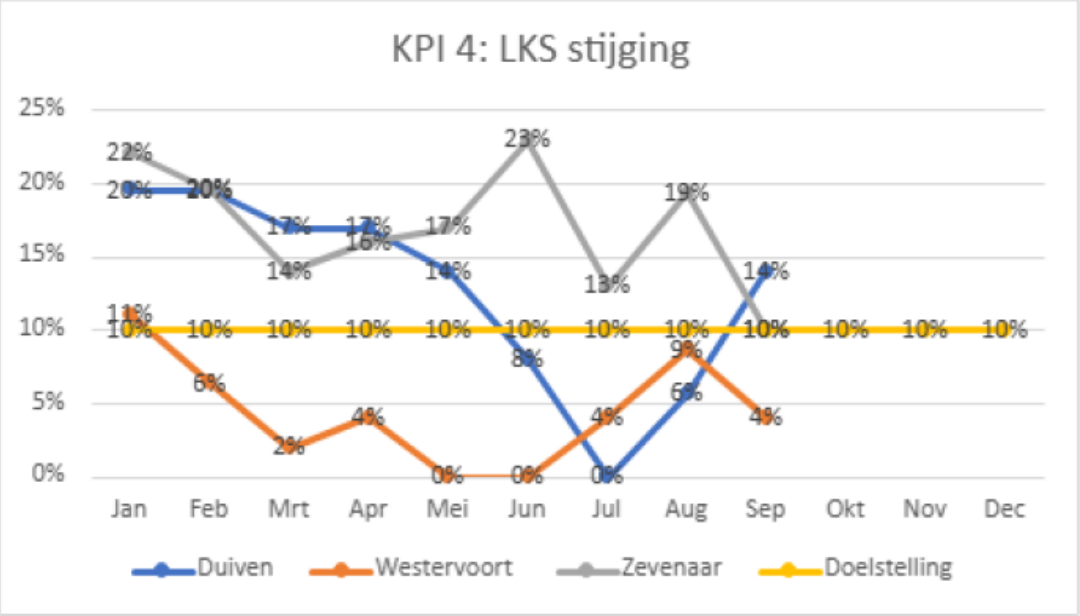

Bron: RSD maandrapportage t/m september 2025

6.3 Aantal cliënten Participatiewet

Ontwikkeling BUIG-volume (<100 = bestandsdaling; >100 = bestandstoename). Waar Nederland en soortgelijke organisaties groeien in aantallen klanten, daalt het bestand bij de RSD.
In relatie tot het landelijk gemiddelde stromen er in Westervoort minder mensen in de uitkering op grond van de participatiewet. Deels komt dit door de invoering van Direct Werk. Mensen met arbeidspotentieel die een aanvraag voor een uitkering doen, worden direct naar Scalabor verwezen. Op deze manier kiezen inwoners vaker zelf om direct aan het werk te gaan óf ze stromen snel uit naar een baan. Daarnaast is de uitstroom uit de uitkering nog altijd hoger dan de instroom.

In de grafiek personen met een voorziening ten opzichte van de BUIG is percentage van alle inwoners, die een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangen, waarbij een reïntegratietraject loopt. Hieruit volgt dat Westervoort ver boven de benchmark zit en er dus een veel hoger percentage in een traject naar (beschut) werk zit.

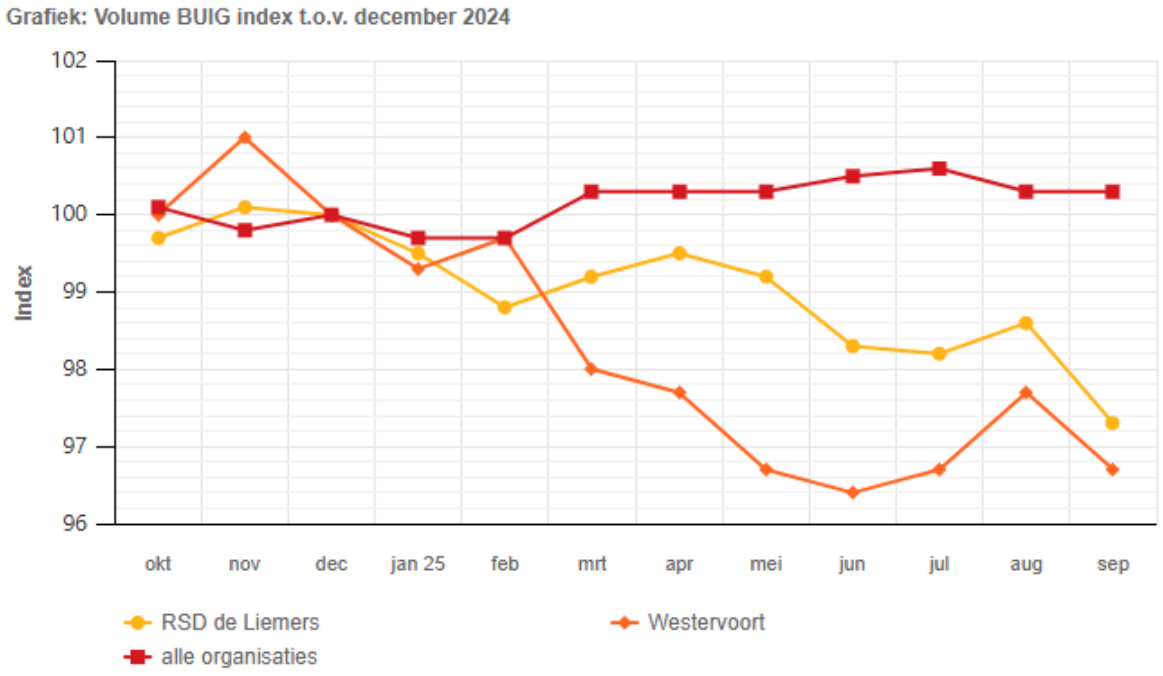

Grafiek: Percentage personen met een voorziening t.o.v. aantal uitkeringen BUIG

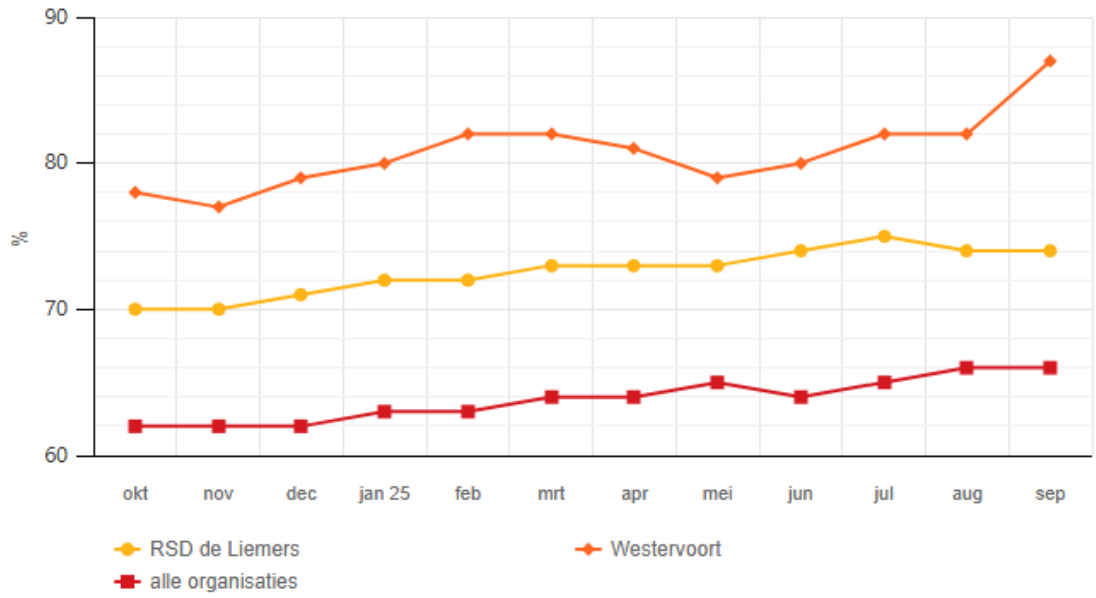

Bron: Divosa Benchmark Werk & Inkomen

6.4 Tekstuele toelichting lijn 5 Dagelijkse basis op orde

Wat zijn de successen?
Bij de RSD de Liemers is er het afgelopen jaar door extra focus op werk, het aantal uitkeringsgerechtigden in de Liemerse gemeenten onder het landelijk gemiddelde (percentage van de bevolking) gekomen en gebleven.

Activerend werk is een integrale voorziening die vanuit de Wmo ingezet kan worden om inwoners op een laagdrempelige manier te laten participeren in de samenleving, met als mogelijk perspectief een stapsgewijze doorstroom naar betaald werk. De uitkomsten van een traject in activerend werk kunnen uiteenlopen: van toegenomen zelfredzaamheid en een verminderde ondersteuningsbehoefte, tot een vergroting van de arbeidsmogelijkheden en uiteindelijk een betaalde baan.

Om meer inwoners te bereiken, hebben we een gerichte informatiecampagne opgezet en de website van Activerend Werk vernieuwd. De site biedt nu een overzichtelijk aanbod van alle aanbieders én inspirerende filmpjes met succesverhalen van deelnemers. Deze verbeteringen dragen bij aan de zichtbaarheid van activerend werk, zowel voor inwoners als voor potentiële aanbieders. We merken dat dit zijn vruchten afwerpt: het aantal aanmeldingen voor activerend werk neemt toe.

Wat zijn de uitdagingen?
Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt is er een groep uitkeringsgerechtigden die lastig op de arbeidsmarkt komt. De vraag in het bedrijfsleven is anders dan deze groep te bieden heeft. We zoeken naar mogelijkheden om voor deze groep passende trajecten aan te kunnen bieden, ook voor diegenen die een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

We zien kansen om het doorgroeipotentieel van activerend werk sterker te benutten. Een belangrijk voordeel van activerend werk is dat inwoners laagdrempelig kunnen instromen op één werkplek en van daaruit kunnen doorgroeien richting regulier werk. Bij de inzet van deze voorziening willen we

meer nadruk leggen op dit ontwikkelperspectief.

Wat gaan we het komende half jaar doen?
We zetten ons in om een volledige route richting participatie/arbeidsmarkt aan te bieden aan de groep uitkeringsgerechtigden die een grote(re) afstand hebben tot de arbeidsmarkt of die moeilijker op de arbeidsmarkt komen doordat hun potentie (nog) niet aansluit bij de vraag.

Activerend werk is een van de voorzieningen die we willen inzetten om dit doel te bereiken. Om dit effectief te realiseren, is het essentieel dat alle betrokken partijen hier actief op sturen. De beleidsafdeling heeft hierin een belangrijke taak: het geven van duidelijke richting, het stellen van kaders en het bevorderen van samenwerking tussen de uitvoerende partners.